

اثر شوری و خشکی بر جوانه زنی و رشد اولیه اسپرس خراسانی (*Onobrychis chorassanica* Bunge) گیاهی با پتانسیل کاربرد زینتی

علی نهرانی فر، مرتضی اکرمیان، محمد رضا جوهرچی

به ترتیب، استادیار گروه باغبانی دانشکده کشاورزی، دانشجوی سابق کارشناسی گروه علوم باغبانی دانشکده کشاورزی، کارشناس ارشد پژوهشی پژوهشکده علوم گیاهی دانشگاه فردوسی مشهد

به منظور توسعه فضای سبز شهری و حومه شهری نواحی خشک و نیمه خشک شناسایی و انتخاب گیاهان مقاوم به ویژه از میان گیاهان بومی راهکاری اساسی به شمار می رود. در این مناطق شوری و خشکی به عنوان مهمترین عامل بستر بذر شناخته شده است که استقرار گیاه را تحت تاثیر قرار می دهد. اسپرس خراسانی (*Onobrychis chorassanica* Bunge) یکی از گیاهان بومی ایران با پتانسیل کاربرد به عنوان گیاه زینتی محسوب می گردد. از آنجا که مقاومت گیاهان به شوری و خشکی در طی مراحل مختلف جوانه زنی و رشد تغییر می کند، لذا مطالعه مقاومت به تنش به منظور بررسی واکنش اجزای جوانه زنی و رشد اولیه اسپرس خراسانی به تنش شوری و خشکی و طبقه بندی این اجزا از نظر میزان حساسیت به تنش انجام گرفت. آزمایش در پتری دیش با هفت سطح شوری و خشکی ایجاد شده با NaCl و PEG با پتانسیل های اسمزی صفر (شاهد)، -۳، -۶، -۹، -۱۲، -۱۵، -۱۸ بار در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار در شرایط آزمایشگاه با دمای ۲۰ درجه سانتی گراد به اجرا در آمد. نتایج نشان داد که شوری و خشکی اثر معنی داری بر درصد و سرعت جوانه زنی، طول گیاهچه، نسبت طول ریشه چه به ساقه چه و وزن تر گیاهچه ها داشت اما میزان حساسیت این اجزا به تنش مقاومت بود. همچنین تاثیر بیشتر شوری نسبت به خشکی بر صفات مورد بررسی مشاهده گردید. علاوه بر این مقایسه میانگین ها نشان داد که درصد جوانه زنی حساسیت بیشتری نسبت به سرعت جوانه زنی در برابر تنش داشت و تاثیر تنش بر ریشه چه در مقایسه با ساقه چه بیشتر بود.